

DENİZCİLERİN TÜRKÇEYE KAZANDIRDIKLARI İKİ TERİM: “SÜTLİMAN” VE “KÖRBASTON”

Derya Şerif YARKIN *

Özet

Bu makalede özel dillerden biri olan denizci jargonu bağlamında “Türk gemici dili” ele alınarak, yabancı dillerden Türkçeye geçmiş iki terim incelenmiştir. Türk denizciler arasında, havanın (rüzgârın) ve denizin durgun durumunu tanımlayan “sütliman” ile yelken dönemi gemilerinde cıvadranın altına dikine olarak bağlanmış, ağaç veya demir bir çubuğun adı olan “körbaston” terimlerinin Türkçe dil varlığı içindeki durumları değerlendirilmiş ve söz konusu terimlerin, somut olmayan birer kültürel miras örneği olarak kuşaktan kuşağa aktarılarak günümüze kadar değişmeden ulaştıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Gemici dili, Sütliman, Körbaston, Kültürel miras

Two Maritime Terms Transferred to Turkish Language by Seamen: “Dead Calm” and “Dolphin-Striker”

Abstract

In this article, “Turkish maritime language” is considered as one of the special languages the sailor jargon, and two terms that have been transferred into Turkish from foreign languages are examined. Turkish maritime terms “dead calm” describing condition of the atmosphere and the stagnant state of the sea, and “dolphin-striker (or martingale boom)” which is the name of a short wood or iron spar, which hangs down from the bowsprit cap, are evaluated in Turkish language presence and they have been transferred as tangible cultural heritage examples, and reached unchanged.

Keywords: Maritime language, Dead calm, Dolphin-striker, Cultural heritage

* Emekli Deniz Albayı, dsyarkin@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-2060-6301>

Giriş

Dili, somut ve soyut olarak çevremizde var olan her şeyin sese bürünmüş biçimi olarak tanımlamamız olasıdır. Ayrıca, kültürü oluşturan öğelerin en başta geleni olan dil, bir ulustaki kültür hareketlerinin ve o ulusun başka toplumlarla olan kültür ilişkilerinin büyük ölçüde etkisindedir (Aksan, 2003, s. 137). Ayrıca, bir gruba mensup kimselerin, kelimelerin yapı ya da anlamlarını değiştirerek oluşturdukları diller de vardır. Bunlara jargon diyoruz. Jargonlar da özel diller arasında yer alır (Buran, 2016, s. 20). Jargon *“Konuşanlar dışındaki kimselerce anlaşılmaması için sözcüklerin bozulmuş biçimlerinden oluşturulan ve yine bir zümreye özgü olan özel bir dildir.”* diye tanımlanmaktadır. Bir başka deyişle jargon, bir grubun kendine özgü olan iletişim biçimi olarak ifade edilmektedir (Batur, 2010, s. 64).

Türk dilinin köklü tarihi içerisinde pek çok yakın ve uzak komşu dille söz/kelime/deyim alışverişinde bulunduğu bilimsel bir gerçektir (Öztekten, 2004, s. 13). Zaten, Türkler için “denizcilik”, Anadolu Yarımadası’na göçten çok sonraları bir uğraş haline geldiğinden, Türk dilinin söz varlığındaki denizciliğe dair pek çok terim, tarihte denizcilikle ünlenmiş uluslardan alıntılanmış ve Türkçeye uyarlanmıştır.

Dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinde denizciler, kendi aralarındaki konuşmalarda özel bir jargon kullanırlar. Akdeniz’deki uygulama ise tümüyle kendine özgü, diğer yörelere göre oldukça farklıdır. Söz konusu uygulama, her yönüyle farklı bir dil veya argo uygulaması değil, bazı teknik terimlerin farklı bir ağız/lehçe biçiminde söylenişi gibidir. Bir başka deyişle, doğal olarak yazım biçimleri biraz farklı olsa da Akdenizli denizcilerin kullandıkları birçok denizcilik teriminin söyleniş biçimleri çok benzerlik gösterir.

Denizcilik uygulamalarında karşılıklı iletişimi etkin kılabilmek için kullanılan ve denizciliğe yeni başlayanlar için tamamen yepyeni bir jargon olan “Gemici Dili”ni doğru öğrenip doğru kullanmak için en uygun yöntem, yalnızca bu jargonu ezberlemek değil, anlayarak ve gerektiğinde de araştırarak öğrenmektir. Bu bağlamda yapılan her araştırma, bir terimin hangi gereksinimden kaynaklandığını ve ne gibi koşullar için üretilip türediğini görmek, deyimini daha iyi anlamaya ve öğrenmeye yardımcı olmaktadır (Yarkın, Baylan, Yarkın, 2015, s. 101-103). Bu hususun, özellikle genç denizciler için önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Türk gemici dili, genellikle Akdeniz’e kıyısı olan ülke uluslarının veya bu biçimdeki yerleşik halkların (ama özellikle de denizcilerinin) kullandıkları terimlerle yoğun etkileşim içerisinde kalınması sonucunda oluşmuştur. Bu bağlamda, denizci atalarımız tarafından kullanılan bazı Osmanlıca terimler yabancı denizciler tarafından da kabul görüp kullanılmaya başlanmış ve hatta

örnek olarak “Amiral” teriminin kullanımı günümüzde iyice yaygınlaşmıştır. Osmanlı gemicilerinin kullandıkları gemici dili, yalnızca Akdeniz denizci uluslarının özel terimlerinin etkisinde kalarak değil, denizcilik yoluyla yakın ilişki kurulan, Karadeniz’e ve Hint Okyanusu’na komşu diğer ulusların dilleriyle de oluşan etkileşim içinde giderek zenginleşmiştir. Türkçenin, uzun bir tarihsel dönem içinde Türk gemiciler aracılığıyla kazandığı bu zenginlik, somut olmayan kültürel mirasımızdır, yitirmeksizin yaşatılması gerekir.

Bu çalışmada, teknik bir ihtiyaçtan kaynaklanmış ve Türk denizcilerine özgü bir iletişim biçimi (jargon) olan Türk gemici dilinin kısa bir tanıtımı yapılmıştır. Türk gemici diline yıllar önce yabancı dillerden geçmiş ve değişmeden günümüze kadar ulaşmış terimler arasında yer alan “sütliman” ve “körbaston” terimlerinin kullanım biçimleri irdelenmiştir. Bu iki terim bile Türkçenin zenginliğini gösteren birer delildir.

Türk Gemicisi Dili

Asya’dan göç eden Türkler, ilk önceleri Anadolu Yarımadası’nın iç bölgelerine yerleştiklerinden uzunca bir süre deniz ve denizcilikle hiçbir ilişkileri olmamıştır. Türklerin, Selçuklar adı altında ilk kez denizle tanışmaları XIII. yüzyılda, Akdeniz’de Alanya ve Antalya liman kentleri ile Karadeniz’de Sinop’un ele geçirilmesi sonucunda başlamıştır. Bu bağlamda, güneyde İtalyan/Cenevizli tüccarlarla başlayan ilişkiler, Venedik dili ve İtalyancada yer alan birçok terimin kazanılmasına, günlük konuşma içerisinde kullanılmalarına neden olmuştur. XIV. yüzyılda Türkler, Ege Denizi’nde yaşanan deniz savaşlarında küçümsenmeyecek başarılar elde etmişlerdir. İlerleyen dönemde Osmanlılar tarafından da donanmadaki gemi sayısını arttırmak amacıyla Gelibolu’da bir tersane kurulmuştur. Böylece, Türk gemici diline daha yeni yeni girmeye başlayan İtalyanca terimlerin yanı sıra Arapça, Farsça, Yunanca, Romence ve Slav dillerinden de yeni terimler edinilmeye başlanmış, bu terimlerin kullanımı XV. yüzyılda iyice yaygınlaşmıştır. XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı donanmasındaki gemilerin sayıları ve boyutları giderek büyümeye başlayınca, Akdeniz’deki tüm ülkelerle olan ilişkiler de artmış ve bu sonuç, Türk gemici dilinin hızla gelişmesine yardımcı olmuştur (Kahane, Tietze, 1988, s. 3-10).

Arapların, karadan, Kuzey Afrika üzerinden İspanya’ya yaptıkları seferler ve burada uzunca bir süre yerleşmeleri sonucunda, Katalanca, İspanyolca ve Portekizce gemicilik terimlerinin karşılıklı olarak değişim kazandığını ve Osmanlı denizcilerinin de bundan dolayı olarak etkilendiğini söyleyebiliriz. Türk gemici dili, gemilerde kullanılan araç ve aygıtlarla ilgili olarak Arapça kökenli fazla terim içermese de gökbilimle ilgili terimler, gezegen ve yıldız adları çoğunlukla Arapçadır. Teknik terimlerdeki ağırlık Venedik dili,

İtalyanca ve Yunancadır. Güney kıyılarıyla kazanılan Akdeniz komşuluğu, az da olsa bazı Fransızca terimin Türk denizcileri tarafından kullanılmasına neden olmuştur.

Ancak, Akdeniz gemicileri arasında kullanılan ve kavram benzerliği de içeren bu “ortak” denizcilik terimleri, birkaç istisna dışında, dönemin denizciliğinde önemli bir yeri olan İngiltere ve İskandinav ülkelerinin dillerindeki karşılıklarıyla asla benzeşmemektedir (Yarkın, 2012, s. 66).

Türk gemici dilinin tarihiyle ilgili bu kısa açıklama, Türklerin ulusal gemici dilinin tümüyle yabancı terimlerden oluştuğu anlamını taşımamaktadır. Türklerin denizle ilk karşılaştıkları ve denizcilikle ilk uğraşmaya başladıkları andan itibaren, insan bedenindeki bazı organ ve özel yapı/davranışlardan benzetim yoluyla ürettikleri, günümüzde de geçerliliğini koruyan Türkçe birçok denizcilik terimi yaygın olarak kullanılmaktadır. Örneğin; baş, göz, kulak, burun, çene, bıyık, sakal, kaş, boğaz, omuz, bel, kıç, omurga, kaburga, tırnak, meme, ağız, topuk, akıntı, döküntü ve çatlak gibi (Yarkın, Baylan, 2013, s. 32-33).

Türklerin Akdeniz’e komşu ülkelerin dillerinden edindikleri gemici terimlerinin çoğu, o terimi kullanan Türk denizcilerinin yaşadıkları Anadolu coğrafyasındaki yerel ağızların etkisiyle çeşitlenmiş (söyleyiş farkları oluşmuş) ama özgün biçimi hiç yitirilmemiştir. Ancak, bu kapsamda yer almalarına karşın, yalnızca iki ulusal gemicilik terimimiz, tam olarak benzetme (teşbih) olarak da tanımlanamayacak bir değişimle “birleşik sözcük” olarak Türkçeleştirilmiştir. Türk gemici dilinin zenginliğine katkı yapan ve günümüzde de gerek denizcilikle ilgili tanımlamalarda gerekse sosyal yaşam betimlemelerinde yaygın olarak kullanılan bu terimler “Sütliman” ve “Körbaston”dur.

Sütliman

Denizcilik uygulamaları kapsamında, büyük bir limanın¹ içinde ek mendirek(ler)² korunup rüzgarın neden olduğu dalgaların iyice sönümlendiği

1 Gemilerin rüzgâr ve denizden (dalgalardan) muhafazalarına elverişli [Süleyman Nutkî (2011). *Kamûs-i Bahrî (Deniz Sözlüğü)*. M. Pultar (haz. ve çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası. s. 179.] girintiler, tabii ve sun’i yatak yerleri [Gürçay L. (1968). *Gemici Dili* (3. Baskı). İstanbul: Deniz. s. 272.] ve korunmuş sahil tesisidir [Zaloğlu, M. (1988). *Gemici Dili*. İstanbul: Deniz. s. 255]. Bizans Yunancasında “λιμένιον (liménion)” ile “λιμίων (limión)” ve günümüz Yunancasında da “λιμάνι (limáni)” [Stafilidis, D.A. (2008). *ΛΕΞΙΚΟ ναυτικών & ναυπλιακών όρων*. Εκδόσεις Σταφυλίδι. Atina/Yunanistan, s. 474] biçiminde kullanılan bu terim, ulusal gemici dilimizde “liman”, “limen”, “iliman”, “limon” ve “limun” olarak yer almıştır (Kahane, Tietze, *age.*, s. 535).

2 Limanları ve limanlar içindeki gemilerin denizden zarar görmemeleri için o limanda esen hakim rüzgârlara dik olarak yapılan (Zaloğlu, M., *age.*, s. 271) suni limanlara (Süleyman Nutkî, *age.*, s. 197) verilen addır. Eski Yunancada “μανδράκι (mandráki)” olarak kulla-

“iç liman”, Yunancada “σπολιμιώνας (*okunuşu: sotolimiónas*)” (Kahane, Tietze, 1988, s. 575) ve İtalyancada ise “sottoporto” (Bertoni, 1937, s. 958) terimleriyle tanımlanmaktadır. Osmanlı döneminde Türk denizcilerin ilk kez İstanbullu Rumlardan (Bizans Yunancasını kullanan tebaadan) öğrendikleri “liman” terimi, sağladığı işlevsellik bağlamındaki “durgun deniz/hava” kavramıyla da özdeşleştirilerek, Türk gemici diline, yalnızca ses benzeşmesiyle (“süt”le bir ilintisi olmaksızın), havanın (rüzgârın) ve denizin durgun durumunu tanımlayan yeni bir terim “sütliman” olarak geçmiştir.

Seydi Ali Reis, maceralı Hint Okyanusu seyrini içeren *Mir'ât-ül Memâlik* adlı eserinde “*Hazret'i Allah'ın inayeti ile, beş gün sonra rüzgâr biraz hızını kesti, ortalık süt liman oldu*” derken, Ahmed Midhat ise Marmara’da yelkenli bir tekneyle katıldığı seyrin anlatımı sırasında “*En büyük fırtına sütlimanlıktır. Ondan korkmalı,*” diyor ve böylece terimin tarihsel kullanım biçimi hakkında güzel örnekler veriyorlar. Gemici dilimizi her yazısında özenle kullanan Sait Faik Abasıyanık, Kınalıada açıklarında balık tutarken izlediği topal martı için “... *Hayırsızada'nın kıyılarına uçup kayboluyor, geri dönüyor, süt liman denize konuyordu*” diyor. Halikarnas Balıkcısı (Cevat Şakir Kabaağaçlı) da *Aganta Burina Burinata* adlı eserinde “*O günlerde o apışık halimle değişiklik ve hareket değil, durgunluk ve sütlimanlık arıyordum*” diyerek, söz konusu terimin günümüzde de benzer biçimde kullanıldığını örnekliyorlar.

Sütliman terimi, günlük yaşantımızda yalnızca denizcilerin değil, hemen tüm halk kesimlerinin benzer anlamda ve yaygın biçimde kullandığı bir terim olmuştur. Atalarımızın Orta Asya’daki yaşantıları sırasında kullandıkları “süt” deyiminin, Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanmış *Türkçe Sözlük*’te beş farklı anlamda kullanıldığı/kullanılabileceği belirtilmiş, ancak “durgun” anlamına gelecek bir karşılık verilmemiştir. Söz konusu sözlükte “sütliman” terimi, sıfat olarak kullanılacak biçimde yer almaktadır (Türk Dil Kurumu, 1998, s. 2061). Bu da söz konusu gemici teriminin içinde yer alan “süt” kelimesinin, Türkçede kullanmakta olduğumuz “süt” kelimesiyle hiçbir anlam bağlantısı olmadığını gösteren kesin bir kanıt olarak kabul edilebilir.

Körbaston

Yelken döneminde kullanılan “tam armalı³” gemilerde, dengeli ve açılı bağlama kolaylığı (bir tür gergi uygulaması) sağlamak amacıyla, cıvdranın⁴

nılmış olan bu terim, ulusal gemici dilimize “mendirek” ve “menderek” olarak geçmiştir (Kahane, Tietze, *age.*, s. 542).

3 Üç direkli ve cıvdralı (Zaloğlu, M., *age.*, s. 368), direklerinin hepsinde (dört köşeli) seren yelkenleri bulunan gemi (Gürçay, *age.*, s. 363).

4 Geminin baş tarafından ileri yönde uzatılan (Süleyman Nutkî, *age.*, s. 46; Zaloğlu, *age.*, s. 75) ve pruva direğiyle çubuklarının istiryaları bağlanan serendir (Gürçay, *age.*, s. 91). İtalyancada “civadera” olarak kullanılan bu terim, ulusal gemici dilimize “civadra”, “civa-

altına dikine olarak kancalanmış (veya bir başka biçimde asılmış), kösteklerle⁵ de uygun biçimde bağlanıp gerilmiş, ağaç veya demirden yapılmış kısa bir baston (çubuk, gönder) olan “körbaston”, Venedik dilinde “*corbastón*”, Portekizcede “*curvatão*”, İspanyolcada “*curbatón, corbatón*”, Katalan dilinde “*corbató*” ve Yunancada da “*κιορμπαστόνι (körbastúni), όρμπαστόνι (orbastúni)*” kelimeleriyle belirtilmektedir (Kahane, Tietze, 1988, s. 190).

Gemici dilimize ses benzeşmesiyle girmiş olan bu terimin içinde yer alan “kör” kelimesinin hiçbir işlevsel veya anlamsal bağlantısı bulunmamaktadır. Farsça’dan dilimize geçmiş olan “kör” kelimesinin, TDK *Türkçe Sözlük*’teki yedi farklı anlamı içinde denizcileri ilgilendiren bir kavram/tanım da yer almamaktadır.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından yayınlanan *Süleyman Nutki Bey’in Hatıraları* adlı eserde “*Dolmabahçe Cami-i Şerifi hizalarına ulaştığımızda orada demirli olan bir yelkenli geminin civadra kör bastonuna palamarla bağlı olan Mesudiye Firkateyni’nin ikinci sandalına yanaştık*” (Bal 2003: 29) biçiminde örneklenen bu terim, M. Zeki Pakalın’ın belirttiğine göre Türk denizciler tarafından “sakal” olarak da adlandırılmıştır (Pakalın, 1983, s. 303).

Sonuç

Türk gemici dilinde çok uzun yıllardır kullanılmakta olan “Sütliman” ve “Körbaston” terimleri, Türk denizcileri aracılığıyla yabancı dillerden edinilmişlerdir. Söz konusu terimler içinde geçen “süt” ve “kör”, Türkçede bilinen süt ve kör sözlerine şekilce benzer yani sesteş olmalarına karşın aynı kelimeler değildirler. Bu nedenle, “sütliman” terimini “süt beyaz”la ve “körbaston” terimini de “kör düğüm”le yan yana getirip, yürürlükteki dil bilgisi kuralları çerçevesinde irdelemek, tümüyle yanlış bir davranış olacaktır.

Her ne biçimde kazanılmış ve/veya kullanılıyor olursa olsun, bu terimler artık sosyal iletişimin ve Türk gemici dilinin zenginliğini oluşturan değerlerdir. Dolayısıyla bu zenginliklere “kültürel miras” gözüyle bakılmalı ve korunmalı, gelecek kuşaklara da aktarılıp yaşatılmalıdırlar.

dıra”, “civadere”, “civadira” ve “cuvadura” olarak geçmiştir (Kahane, Tietze, *age.*, s. 170).

5 Köstek, civadira ve buna benzer eğimli olarak dikilen direk ve baston başlarının yukarı kalkmaması için alt taraflarından tutulan donanımdır (Süleyman Nutki, *age.*, s. 168; Gürçay, *age.*, s. 257; Zaloğlu, *age.*, s. 224).

Kaynaklar

- Abasıyanık, S. F. (2001). *Mahalle Kahvesi* (On Beşinci Basım). Ankara: Bilgi. s. 115.
- Ahmed Midhat (2001). *Sayyadâne Bir Cevlân*. S. Önal (haz.). İstanbul: İletişim. s. 47.
- Aksan, D. (2003). *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dil Bilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Bal, N. (2003). *Süleyman Nutki Bey'in Hatıraları*. İstanbul: T.C. Genelkurmay Başkanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı.
- Batur, Z. (2010). "Kitle İletişim Araçlarının Oluşturduğu Yeni Bir Dil Katmanı: Öğretmen Adaylarının Kullandığı Kitle İletişim Jargonu". *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6, 63-73.
- Bertoni, G. (ed.) (1937). *Dizionario di Marina Medievale e Moderno*. Roma/İtalya: Reale Accademia d'Italia.
- Buran, A. (2016). "Karma Diller ve İki Örnek: Klasik Osmanlıca ve Kürtçe". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 19-33.
- Gürçay, L. (1968). *Gemici Dili* (3. Baskı). İstanbul: Deniz.
- Kabaağaçlı, C. Ş. (2008). *Aganta Burina Burinata* (21. Basım). Ankara: Bilgi. s. 136.
- Kahane, H., Kahane, R., Tietze, A. (1988). *The Lingua Franca in the Levant*. İstanbul: ABC.
- Öztekten, Ö. (2004). "Türkçenin Dünya Dillerine Etkisine Bir Bakış". *V. Lefke Edebiyat Buluşması*. G. Karaağaç (haz.). Ankara: Akçağ.
- Pakalın, M. Z. (1983). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. 2. Fasikül. İstanbul: Millî Eğitim.
- Seydi Ali Reis (t.y.). *Mir'at-ül Memalik*. N. Akyıldız (haz.). İstanbul: Tercüman. s. 47.
- Stafilidis, D. A. (2008). *ΑΕΞΙΚΟ ναυτικών & ναυτιλιακών όρων*. Εκδόσεις Σταφυλίδι. Αττίνα/Yunanistan.
- Süleyman Nutkî (2011). *Kamûs-i Bahrî (Deniz Sözlüğü)*. M. Pultar (haz. ve çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası.
- Türk Dil Kurumu (1988). *Türkçe Sözlük* (9. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Yarkin, D. Ş. (2012). "Türk Denizci Dilinde 'Ciro Volta' ve 'Tire Borda' Deyimleri". *Vira Deniz Kültürü ve Haber Yorum Dergisi*, 71, 64-68.
- Yarkin, D. Ş., Baylan, B. (2013). "Sancak = Sağ, İskele = Sol, Gemici Dilimizdeki İki Temel Deyimin Kaynağı". *Mersin Deniz Ticareti Dergisi*, 259, 32-34.
- Yarkin, D. Ş., Baylan, S. B., Yarkin, D. B. (2015). *Deryâ İçredir Deryâyı Bilmez*. Ankara: Telgrafhane.
- Zaloğlu, M. (1988). *Gemici Dili*. İstanbul: Deniz.

TWO MARITIME TERMS TRANSFERRED BY SEAMEN TO TURKISH LANGUAGE: "DEAD CALM" AND "DOLPHIN-STRIKER"

Introduction

In almost all countries of the world, seafarers use a special jargon in their conversations. The application in the Mediterranean is completely unique, quite different from other regions. This application is not a different language or slang practice in every way, but some technical terms in the form of a different dialect. Although the forms of writing are different, many maritime terms used by Mediterranean sailors are very similar.

Most of the Turkish maritime terms have been formed by the nations of the Mediterranean coasts. In this context, some Ottoman terms also have been accepted and used by foreign seafarers such as "Admiral". The maritime language used by the Ottoman sailors is not only under the influence of the Mediterranean seaman nations, but has been increasingly enriched by the interaction with the languages of the Black Sea and the Indian Sea sailors. This richness gained by Turkish sailors in a long historical period is our intangible cultural heritage, it must be kept alive without loss.

Turkish Maritime Language

The first time the Turks (as Seljuks) met the sea in XIII. century, Alanya and Antalya port cities in the Mediterranean coast and Sinop in the Black Sea coast. In this context, relations with the Italian / Genoese merchants led to the acquisition of many terms in the Venetian and Italian languages. The Ottoman navy began to grow in the second half of the XV. century and the relations with all Mediterranean countries has helped the rapid development of the Turkish maritime language. Turkish maritime language does not contain much Arabic terms related to the rigging but astronomy-related terms (planet and star names) are mostly Arabic. Many of the technical terms are from Venetian, Italian and Greek.

Dead Calm

Within the scope of maritime practices, the "inner port", where the waves calmed, is defined by the terms "σοτολυμίωνας" in Greek and "sottoporto" in Italian. Turkish sailors learned the term of "port" from the Greeks of Istanbul (Byzantine Greek). However, the term "soto" (means "inner") phonetically looks like the Turkish term "süt" (in English "milk"), but not as the same meaning. The new term "sütliman" defining the stagnant state of the air and the sea has been passed to Turkish maritime language.

In our daily life, the term of “Sütliman” was used not only by seafarers but in almost all popular segments.

Dolphin-Striker

In the sail age, the full rigged ships have a short spar made of wood or iron, tied vertically (or otherwise suspended) to the bottom of the bowsprit, in order to provide a balance. Its name was “körbaston” (in English “dolphin-striker”), in Venetian “*corbastón*”, in Portuguese “*curvatão*”, in Spanish “*curbatón*, *corbatón*”, in Catalan “*corbató*” and in Greek “*κιορμπαστούνι*, *όρμπαστούνι*”.

However, the term “cor” phonetically looks like the Turkish term “kör” (in English “blind”), but nonsense.

Conclusion

The terms “Sütliman” and “Körbaston”, which have been used in Turkish maritime for many years, have been acquired from foreign languages through Turkish sailors. In these terms, the words “süt” and “kör” phonetically similar to the Turkish terms “milk” and “blind” but not have the same meaning.

These terms are the richness of the Turkish maritime language. Therefore, they should be considered as cultural heritage and protected, transferred to future generations.

